

WTO:s avtal om offentlig upphandling (GPA)

Världshandelsorganisationens (WTO) första GPA-avtal om offentlig upphandling, Government Procurement Agreement, undertecknades 1979. Finland har varit part i avtalet ända från första början. Ett reviderat GPA-avtal trädde i kraft den 6 april 2014.

Parterna har genom GPA-avtalet kommit överens om gemensamma regler för offentlig upphandling. Avtalsparterna har anpassat sin egen lagstiftning efter dessa. Den grundläggande principen för GPA-avtalet är principen om icke-diskriminering.

Enligt avtalet ska avtalsländerna öppna offentlig upphandling vars värde överstiger ett visst tröskelvärde för anbudsgivare från andra avtalsländer och garantera dessa samma bemötande som de inhemska leverantörerna. Villkoren i avtalet gäller bl.a. tröskelvärden, upphandlingsförfaranden, tidsfrister, öppenhet i förfarandena, besvär förfaranden samt förpliktelser i anslutning till överlåtelse av statistikuppgifter.

I samband med reformen utökas kretsen av enheter som omfattas av avtalet med drygt 200 offentliga upphandlingsenheter, som - beroende på landet i fråga - består av bl.a. ministerier, ämbetsverk och institutioner. Till många delar kommer åtagandena också att omfatta region- och lokalförvaltningen. Volymen av varu- och tjänsteupphandlingar ökar, och avtalet omfattar byggnadsarbeten samt numera också byggkoncessioner.

Det nya avtalet möjliggör s.k. elektroniska auktioner vid offentlig upphandling. Med elektroniska auktioner avses sådana anbuds förfaranden på nätet som sker i realtid. Dessutom förbättras företagens möjligheter att delta i och med att det i varje land införs en elektronisk, central, avgiftsfri databas som innehåller upphandlingsannonser som de olika upphandlande enheterna i landet har publicerat. Den kommande ändringen av avtalet gör det också lättare för nya länder att ansluta sig till GPA-avtalet. GPA-avtalet har undertecknats av bl.a. Europeiska unionen, Liechtenstein, Norge, Förenta staterna, Hong Kong (särskild administrativ region i Kina), Island, Singapore och Israel.

GPA-avtalet gör det lättare också för finländska företag att träda in på marknaden, eftersom finländska företag tack vare avtalet har bättre chanser att konkurrera om offentliga upphandlingar i andra avtalsländer. Det har uppskattats att förhandlingsresultatet leder till att avtalsländernas marknader öppnas för upphandlingar till ett värde av ca 100 miljarder euro per år.

Avtalstexten och ytterligare information om Världshandelsorganisationens reglering av offentliga upphandlingar finns på WTO:s webbplats.